Vyhlásenie Helsinského výboru pre ľudské práva:
výzva k zastaveniu trestného stíhania Hedvigy Žákovej – Malinovej

Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku so znepokojením sleduje, že pani Hedviga Žáková – Malinová bola na deň 30. apríla 2013 opätovne predvolaná na ambulantné klinicko-psychologické vyšetrenie v rámci jej psychiatrického vyšetrovania a že orgány činné v trestnom konaní naďalej zvažujú jej hospitalizáciu za účelom vyšetrovania jej duševného stavu.

Helsinský výbor v tejto súvislosti upozorňuje na stanovisko Psychiatrickej spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti (http://www.psychiatry.sk), a na stanoviská medzinárodne uznávaných odborníčok a odborníkov vyslovených na psychiatrickom kolokviu v Piešťanoch 2. marca 2012 *(prístupné napr. v časopise .týždeň č. 11/2013)*. Podľa týchto stanovísk nemôže v súčasnosti vykonané psychiatrické vyšetrovanie prispieť k zodpovedaniu otázok, ktoré sa týkajú duševného stavu poškodenej spred šiestich rokov, a nemôže byť preto relevantné pre potvrdenie alebo vyvrátenie vierohodnosti jej vtedajších výpovedí. Znalecké posudky prípadne získané z takéhoto vyšetrovania by teda podľa nášho názoru v žiadnom prípade nemohli slúžiť ani na spochybnenie lekárskych správ a psychiatrických a klinicko-psychologických vyšetrení realizovaných krátko po napadnutí Hedvigy Malinovej v auguste 2006, doteraz jediných relevantných odborných dokumentov objasňujúcich prípad (*pozri Hašto, Vojtová: Posttraumatická stresová porucha, bio-psycho-sociálne aspekty. EMDR a autogénny tréning pri pretrvávajúcom ohrození. Prípadová štúdia. Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. Druhé vydanie Vydavateľstvo F, Trenčín, 2012*). Prípadné rozhodnutie o pozorovaní poškodenej v zdravotníckom ústave sa za týchto okolností javí ako neproporcionálne opatrenie, prekračujúce zákonný rámec. Mohlo by viesť k porušeniu jej ľudských práv neoprávneným zásahom do jej ľudskej dôstojnosti a osobného a rodinného života.

Pokračovanie stíhania pani Žákovej – Malinovej vo veci krivej výpovede je v celkovom kontexte prípadu veľmi zlým signálom aj z pohľadu efektivity boja proti prejavom extrémizmu, rasovej a národnostnej neznášanlivosti. Vidíme obrovský nepomer medzi nedostatočným úsilím venovaným orgánmi činnými v trestnom konaní vyšetreniu napadnutia poškodenej, ktoré mohlo mať rasový či etnický motív a snahou za každú cenu jej dokázať obvinenie vo veci krivej výpovede bez jednoznačného určenia, v čom konkrétne spočíva skutková podstata jej údajného trestného činu. Je odôvodnený predpoklad, že pokračovaním takéhoto postupu štátnych orgánov by vo vzťahu k pani Žákovej—Malinovej mohlo dôjsť k porušeniu čl. 5 a 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásad prijatých Radou EÚ vo veci posilnenia procedurálnych práv osôb podozrivých alebo obvinených z trestných činov z 31. mája 2009 (Štokholmský program).

Počas vyšetrovania oboch podaní súvisiacich s prípadom pani Žákovej – Malinovej došlo k viacerým procesným chybám a priamym či nepriamym politickým zásahom. Jediným spravodlivým zavŕšením tejto kauzy za daných okolností, aj vo svetle uznesenia vlády SR č. UV-3074/2012, ktorým vláda pripúšťa, že v prípade Hedvigy Žákovej Malinovej mohlo dôjsť k porušeniu jej ľudských práv, je preto zastavenie stíhania dotknutej osoby. Žiadame generálnu prokuratúru, aby pristúpila k tomuto kroku.

29. apríla 2013

Helsinský výbor pre ľudské práva na Slovensku – Helsinki Committee for Human Rights in Slovakia.
Address: Baštová 5, 811 03 Bratislava, e-mail: info@helcom.sk, petocz@helcom.sk;
www.facebook.com/helcomsk; tel.: +421902171039 (Chairman); +421903244699 (Executive Secretary)
Chairperson: Amb. (ret.) Kálmán Petőcz, Honorary Chairperson: prof. Miroslav Kusý